SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH **TRƯỜNG THPT BÌNH CHIỂU**	**ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I - NĂM HỌC: 2023 – 2024** **MÔN: NGỮ VĂN – KHỐI 10** **Ngày kiểm tra: 26/12/2023** *Thời gian làm bài : 90 phút* (Không tính thời gian phát đề)

Mã đề: 101

(Đề thi có 02 trang)

I. ĐỌC – HIỂU (6,0 điểm):

Đọc văn bản sau và các trả lời câu hỏi:

Gió Lạnh Chiều Đông

[1] *Gió lạnh chiều đông nhớ tuổi thơ*
Bầy chim chèo bẻo nấp bên bờ
Mênh mông nước bạc đồng sau gặt
Một nỗi buồn xa như sóng xô.
Chim ở đâu về sà chớp mắt
Chim vương nhựa trết, hết bay rồi
Bắt chim nghe lạnh hai đầu cánh
Tưởng mặt trời se rụng đến nơi.

[2] *Tuổi nhỏ hắt hiu giữa cánh đồng*
Nửa tràn sương núi, nửa hơi sông
Có gì ẩm ướt trong hồi tưởng
Như áo ngày mưa bặn bếp hong.
Gió lạnh chiều đông xui nhớ thuở
Bẫy chim chèo bẻo nấp bên bờ
Hôm nay ta nấp, thơ giăng lưới
Bẫy tháng năm về, bắt tuổi thơ.

(Huy Cận, trích trong tuyển thơ *Mùa đông trong thi ca,* tuyển thơ nhiều tác giả, NXB *Hội Nhà văn, 2007)*

Câu 1 (1,0 điểm). Xác định thể thơ và cho biết chủ thể trữ tình có trong văn bản trên.

Câu 2 (1,0 điểm). Xác định nội dung chính của văn bản.

Câu 3 (1,0 điểm). Thiên nhiên trong văn bản trên được quan sát, miêu tả ở thời điểm nào? Chỉ ra những từ ngữ, hình ảnh thể hiện điều đó.

Câu 4 (1,0 điểm). Xác định và chỉ ra tác dụng của biện pháp tu từ có trong khổ thơ thứ nhất của văn bản.

Câu 5 (1,0 điểm). Em có nhận xét gì về tâm trạng của nhân vật trữ tình trong văn bản trên?

Câu 6 (1,0 điểm). Viết một đoạn văn khoảng 7 đến 10 dòng nêu cảm nghĩ của anh/chị về bức tranh thiên nhiên mùa đông trong văn bản trên.

PHẦN 2. LÀM VĂN (4,0 điểm)

Hoạt động trải nghiệm là một trong những môn học mới trong chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Hãy viết một văn bản nghị luận xã hội trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc tham gia hoạt động trải nghiệm ở trường ta hiện nay.

…Hết….

Họ và tên thí sinh……..số báo danh……...

Thí sinh không được sử dụng tài liệu, giám thị coi thi không giải thích gì thêm.

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO	**ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I - NĂM HỌC: 2023 – 2024**
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	**MÔN: NGỮ VĂN – KHỐI 10**
TRƯỜNG THPT BÌNH CHIỂU	**Ngày kiểm tra: 26/12/2023**
Mã đề: 102	*Thời gian làm bài : 90 phút*
	(Không tính thời gian phát đề)

(Đề thi có 02 trang)

I. ĐỌC – HIỂU (6,0 điểm):

Đọc đoạn trích và các trả lời câu hỏi sau:

Gió Lạnh Chiều Đông

[1] *Gió lạnh chiều đông nhớ tuổi thơ*
Bầy chim chèo bẻo nấp bên bờ
Mênh mông nước bạc đồng sau gặt
Một nỗi buồn xa như sóng xô.
Chim ở đâu về sà chớp mắt
Chim vương nhựa chết hết bay rồi
Bắt chim nghe lạnh hai đầu cánh
Tưởng mặt trời se rụng đến nơi.

[2] *Tuổi nhỏ hắt hiu giữa cánh đồng*
Nửa tràn sương núi, nửa hơi sông
Có gì ẩm ướt trong hồi tưởng
Như áo ngày mưa bặn bếp hong.
Gió lạnh chiều đông xui nhớ thuở
Bầy chim chèo bẻo nấp bên bờ
Hôm nay ta nấp, thơ giăng lưới
Bẫy tháng năm về, bắt tuổi thơ.

*(*Huy Cận, trích trong tuyển thơ *Mùa đông trong thi ca,* tuyển thơ nhiều tác giả, NXB *Hội Nhà văn, 2007)*

Câu 1 (1,0 điểm). Xác định thể thơ và cho biết chủ thể trữ tình có trong văn bản trên.

Câu 2 (1,0 điểm). Xác định nội dung chính của văn bản.

Câu 3 (1,0 điểm). Thiên nhiên trong văn bản trên được quan sát, miêu tả ở thời điểm nào? Chỉ ra những từ ngữ, hình ảnh thể hiện điều đó.

Câu 4 (1,0 điểm). Xác định và chỉ ra tác dụng của biện pháp tu từ có trong khổ thơ

thứ nhất của văn bản.

Câu 5 (1,0 điểm). Em có nhận xét gì về tâm trạng của nhân vật trữ tình trong văn bản trên?

Câu 6 (1,0 điểm): Viết một đoạn văn khoảng 7 đến 10 dòng nêu cảm nghĩ của anh/chị về bức tranh thiên nhiên mùa đông trong văn bản trên.

PHẦN 2. LÀM VĂN (4,0 điểm)

Các câu lạc bộ trong trường học là một phần quan trọng góp phần phát triển toàn diện cho học sinh. Hãy viết một văn bản nghị luận xã hội trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc tham gia hoạt động câu lạc bộ ở trường ta hiện nay.

… Hết…

Họ và tên thí sinh…….số báo danh……...

Thí sinh không được sử dụng tài liệu, giám thị coi thi không giải thích gì thêm.

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH **TRƯỜNG THPT BÌNH CHIỂU**	**ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I – NĂM HỌC: 2023 – 2024** **Môn: NGỮ VĂN – KHỐI 10** **Ngày kiểm tra: 26/12/2023** **Thời gian: 90 phút** *(Không tính thời gian phát đề)*
MÃ ĐỀ: 103 (HS hòa nhập)	

Đọc bài thơ sau:

CHIỀU THU

Nguyễn Bính

(1) Thăm thẳm trời xanh lộng đáy hồ,
Mùi hoa thiên lý thoảng chiều thu.
Con cò bay lả trong câu hát,
Giấc trẻ say dài nhịp võng ru.

(2) Lá thấp cành cao gió đuổi nhau,
Góc vườn rụng vội chiếc mo cau.
Trái na mở mắt, nhìn ngơ ngác,
Đàn kiến trường chinh tự thuở nào.

(3) Lúa trổ đòng tơ, ngậm cốm non,
Lá dài vươn sắc lưỡi gươm con.
Tiếng chim mách lẻo cây hồng chín,
Điểm nhạt da trời những chấm son.

(4) Hai cánh chia quân chiếm mặt gò,
Bê con đùa mẹ bú chưa no.
Cờ lau súng sậy giam chân địch,
Trận Điện Biên này lại thắng to.

(5) Sông đỏ phù sa, nước lớn rồi,
Nhà bè khói bếp lững lờ trôi.
Đường mòn rộn bước chân về chợ,
Vú sữa đầy căng mặt yếm sồi.

(6) Thong thả trăng non rựng cuối làng,
Giữa nhà cây lá bóng xiên ngang.
Chiều con, cặm cụi đôi ngày phép,
Ngồi bẻ đèn sao, phất giấy vàng.

(Hoàng Xuân, *Nguyễn Bính – thơ và đời*, NXB Văn học, 2003, tr.126-127)

Trả lời các câu hỏi:

Câu 1 (1,5 điểm). Xác định thể thơ và chủ thể trữ tình của bài thơ.

Câu 2 (2,0 điểm). Tìm 5 hình ảnh đặc trưng cho mùa thu được miêu tả trong bài thơ trên. Đồng thời cho biết, khổ thơ thứ 6 miêu tả khung cảnh gì?

Câu 3 (2,0 điểm). Xác định biện pháp tu từ trong khổ thơ thứ 2 và nêu tác dụng của biện pháp ấy.

Câu 4 (1,5 điểm). Xác định cách gieo vần và nhận xét vai trò của vần trong bài thơ.

Câu 5 (1,0 điểm). Nêu cảm hứng chủ đạo của bài thơ.

Câu 6 (2,0 điểm). Viết 01 đoạn văn khoảng 10 đến 12 dòng nêu cảm nghĩ của anh/chị về khung cảnh chiều thu trong bài thơ.

…Hết…

Họ và tên thí sinh:…….....Số báo danh:……

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG THPT BÌNH CHIỂU

GỢI Ý ĐÁP ÁN HƯỚNG DẪN CHẤM
KIỂM TRA TRA HỌC KÌ I NĂM HỌC 2023 – 2024
Môn thi: NGỮ VĂN 10
Thời gian làm bài : 90 phút

MÃ ĐỀ: 101

ĐÁP ÁN – THANG ĐIỂM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		**ĐỌC HIỂU**	**6.0**
	1	Thể thơ của văn bản trên là: bảy chữ Chủ thể trữ tình có trong văn bản trên là: chủ thể ẩn và chủ thể trực tiếp (ta).	0.5 0.5
	2	Nội dung chính của bài thơ là: Miêu tả vẻ đẹp thiên nhiên mùa đông và tâm trạng buồn, nhớ về tuổi thơ của nhân vật trữ tình.	1.0
	3	Thiên nhiên trong văn bản trên được quan sát, miêu tả ở thời điểm: Một buổi chiều mùa đông Từ ngữ hình ảnh thể hiện: *Gió lạnh chiều đông, bầy chim chèo bẻo,…*	0.5 0.5
	4	Chỉ ra biện pháp tu từ có trong khổ thơ thứ nhất và nêu tác dụng của biện pháp đó: - So sánh: *Một nỗi buồn xa như sóng xô.* Nhân hoá: *Bầy chim chèo bẻo nấp, Mặt trời se rụng, chim sà chớp mắt* - Tác dụng: tăng sức gợi hình gợi cảm, giúp người đọc hình dung rõ về tâm trạng buồn, nhớ của nhân vật trữ tình như những con sóng xô da diết và miên man.	0.5 0.5
	5	Tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ trên: buồn bã, nhớ nhung….	1.0

	6	Đoạn văn khoảng 7 đến 10 dòng nêu cảm nghĩ của anh/chị về bức tranh thiên nhiên trong văn bản trên cần: - Hs viết theo cảm nhận của mình. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn. - Nêu được cảm nghĩ về bức tranh thiên nhiên mùa đông trong bài thơ và nêu cảm nhận của bản thân.	1.0
II		**LÀM VĂN - 101**	**4.0**
		Hãy viết một văn bản nghị luận xã hội trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc tham gia hoạt động trải nghiệm ở trường ta hiện nay.	
		a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức của một bài văn NL	0.5
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: **ý nghĩa của việc tham gia hoạt động trải nghiệm ở trường ta hiện nay.**	0.5
		c. Triển khai vấn đề nghị luận - **Mở bài**: + Giới thiệu vấn đề nghị luận. + Sự cần thiết phải bàn luận về vấn đề này. - **Thân bài:** + Trình bày và làm rõ ý kiến qua ít nhất 2 luận điểm + Xem xét vấn đề từ nhiều phía + Thể hiện nhận thức, quan điểm, thái độ, lập trường của người viết trước vấn đề nghị luận. + Làm sáng tỏ vấn đề bằng lí lẽ và bằng chứng + Hướng đến nhận thức chung hoặc nêu giải pháp cho vấn đề. HS bàn luận theo quan điểm cá nhân, miễn là lí lẽ, bằng chứng hợp lí, thuyết phục. Sau đây là 1 vài gợi ý: - **Giải thích:** "Hoạt động trải nghiệm": Các hoạt động thực hành, tham quan, trải nghiệm thực tế mà học sinh được tham gia bên ngoài không gian lớp học, … - **Bàn luận,** ý nghĩa của việc tham gia hoạt động trải nghiệm: • Học sinh luôn được kích thích sáng tạo, sở thích khám phá thế giới xung quanh • Được trải nghiệm thiên nhiên, trải nghiệm giá trị văn hóa	2.5

		• Thường xuyên được rèn luyện kỹ năng làm việc như: Làm việc nhóm, lập kế hoạch, quản lý tiến độ công việc, phân công công việc… • ... Cần làm sáng tỏ vấn đề bằng các lí lẽ và bằng chứng **2) Mở rộng:** - Phê phán/phản đề……	
		d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt	0.25
		e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0.25
		LÀM VĂN - 102	**4.0**
		Hãy viết một văn bản nghị luận xã hội trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc tham gia hoạt động câu lạc bộ ở trường ta hiện nay.	
		a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức của một bài văn NL	0.5
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: ý nghĩa của việc tham gia hoạt động câu lạc bộ ở trường ta hiện nay	0.5
		c. Triển khai vấn đề nghị luận - **Mở bài**: + Giới thiệu vấn đề nghị luận. + Sự cần thiết phải bàn luận về vấn đề này. **- Thân bài:** + Trình bày và làm rõ ý kiến (ít nhất 2 luận điểm) + Xem xét vấn đề từ nhiều phía + Thể hiện nhận thức, quan điểm, thái độ, lập trường của người viết trước vấn đề nghị luận. + Làm sáng tỏ vấn đề bằng lí lẽ và bằng chứng + Hướng đến nhận thức chung hoặc nêu giải pháp cho vấn đề. HS bàn luận theo quan điểm cá nhân, miễn là lí lẽ, bằng chứng hợp lí, thuyết phục. Sau đây là 1 vài gợi ý: **- Giải thích**: CLB là một tập thể bao gồm những người cùng chung sở thích, đam mê trong một lĩnh vực nào đó cùng sinh hoạt chung với nhau,… **- Bàn luận**: 1) Phân tích ý nghĩa của việc tham gia hoạt động câu lạc bộ: • Khám phá bản thân và hiểu rõ chính mình • Bồi dưỡng và phát triển năng khiếu	2.5

		• Học tập thêm các kỹ năng mềm • Giải tỏa căng thẳng sau những giờ học • … Cần làm sáng tỏ vấn đề bằng các lí lẽ và bằng chứng 2) Mở rộng: - Phê phán/phản đề…… -Kết bài: + Khẳng định lại về vấn đề, ý kiến đã trình bày. + Nêu ý nghĩa thực tiễn của vấn đề	
		d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt	0.25
		e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0.25

MÃ ĐỀ 103 (HS HÒA NHẬP)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm	Ghi chú
I		**ĐỌC HIỂU**	**10**	
	1	- Thể thơ: 7 chữ - Chủ thể trữ tình: chủ thể ẩn	**0,5** **1,0**	
	2	- 5 hình ảnh đặc trưng cho mùa thu: *trời xanh thăm thẳm, hoa thiên lí, trái na, lúa trổ đòng, cốm non, cây hồng chín, trăng non dựng cuối làng, đèn sao, giấy vàng,…* - Khổ thơ thứ 6 miêu tả khung cảnh vui tết Trung thu của trẻ em. Bố tranh thủ mấy ngày nghỉ phép làm đèn ông sao cho con chơi.	**1,0** **1,0**	
	3	- BPTT: nhân hóa: *gió đuổi nhau; trái na mở mắt, nhìn ngơ ngác; đàn kiến trường chinh*. Liệt kê: trái na mở mắt, nhìn… - Tác dụng: làm cho câu thơ, hình ảnh thơ thêm sống động, hấp dẫn và diễn tả khung cảnh chiều thu trong vườn nhà thật sinh động, vui nhộn	**1,0** **1,0**	

	4	- Vần chân: *chiều thu – võng ru, đuổi nhau – mo cau, cốm non – gươm con - chấm son, mặt gò – chưa no – thắng to, …* - Vai trò của vần: tạo nên nhạc điệu trong bài thơ, tạo sự gắn kết, cộng hưởng âm thanh giữa các dòng thơ và làm cho thơ dễ nhớ, dễ thuộc hơn.	**1,0** **0.5**	
	5	Cảm hứng chủ đạo: tình yêu, sự thích thú, say mê của chủ thể trữ tình trước khung cảnh chiều thu quá đỗi yên bình nhưng cũng không kém phần sinh động, rộn ràng.	**1,0**	
	6	HS viết theo cảm nhận của mình. Tuy nhiên phải đảm bảo hình thức của 1 đoạn văn và theo định hướng theo yêu cầu của đề bài.	**2.0**	
II		**LÀM VĂN**	**4.0**	

--HẾT---